

Byggevaredirektivet – succes eller fiasko?

Af kontorchef, lic. jur. Peter L. Vesterdorf, Håndværksrådet.

Med 20 år på bagen er EU's byggevaredirektiv langt fra en succes. Det mærker danske byggevirksomheder på deres krop, men nu er der endelig en ansigtsløftning på vej til direktivet, skriver Håndværksrådets EU-ekspert.

Det er – i hvert fald i kredse i tilknytning til byggeriet – ingen hemmelighed, at det for nu næsten 20 år siden vedtagne byggevaredirektiv, der skulle løse problemerne med handelshindringer inden for det indre marked, langt fra har været nogen succes. Der er godt nok kommet godt gang i den europæiske standardisering, der danner basis for at påføre byggevarer CE-mærket, der giver adgang til de respektive landes nationale markeder. Men der mangler fortsat en række vigtige byggevarerestandarder, så mange slags byggevarer kan ikke frit anvendes i hele EU, fordi de ikke lever op til en fælles europæisk standard. Manglen på CE-mærkede byggevarer som følge af den fortsatte mangel på en række fælles standarder har også bidraget til den mangel på byggevarer, der gjorde sig voldsomt gældende i 2006 og til 2007.

Anvendes forskelligt

Men ud over de problemer for anvendelse af byggevaredirektivet, som manglen på visse standarder forvolder, er det tilmed sådan, at byggevaredirektivet anvendes helt forskellige i lande i EU. Visse lande – bl.a. Storbritannien, Finland og Sverige – anser slet ikke CE-mærkning for obligatorisk, og forståelsen af direktivet er i mange henseende uensartet i EU, ligesom direktivet volder unødigt store administrative byrder og omkostninger for mange – ikke mindst – mindre byggevarerproducenter. For at anskueliggøre problemets omfang kan det nævnes, at byggevaredirektivet og CE-mærkning er relevant for måske så mange som 50.000 små og mellemstore vinduesproducenter i EU.

Nu er der udsigt til, at Kommissionen langt om længe barsler med et officielt forslag til ændring af reglerne for byggevarer, som skal søge at afhjælpe problemerne. De nye EU-regler skal sikre, at CE-mærket anvendes ensartet i hele EU, hvilket naturligvis er overordentlig vigtigt, da EU's regler om byggevarer skal sikre fri bevægelighed og øget konkurrence med hensyn til byggevarer og dermed også lavere priser.

Fundamental forenkling

Men de nye regler skal – og det er lige så vigtigt og tiltrængt – bidrage til en fundamental forenkling af reglerne. En sådan forenkling vil antagelig bl.a. komme til at dreje sig om reglerne om, hvordan byggevarerproducenter kan dokumentere deres produkters overholdelse af fælles standarder og krav af betydning for sikkerhed og holdbarhed i byggerier. Selvom det i sagens natur er afgørende vigtigt at tilgodese sikkerheden i

byggerier, så er det naturligvis også vigtigt at undgå unødigt store krav, f.eks. om tredjepartsafprøvning af typer af byggevarer, hvor man på forsvarlig vis kan nøjes med producentens egen dokumentation for overholdelse af krav til byggevarer. Der kan også ventes forslag til forenkling for byggevarer, der ikke seriefremstilles, eller som kun fremstilles i små serier. Forenklinger på byggevarerområdet vil indebære særligt store fordele for små og mellemstore byggevarerproducenter.

Typisk vil det f.eks. koste en stor byggevarerproducent, der masseproducerer byggeprodukter, relativt lidt af opfylde EU's krav om CE-mærkning. For en større producent af byggevarer af stål kan det beløbe sig til så lidt som 0,002% af omsætningen, mens omkostningerne for en lille producent af bygningsalarmsystemer, kan beløbe sig op til ca. 10% af vedkommende virksomheds samlede omsætning som følge af afprøvningskrav m.v. En sådan omkostning kan være så svær at bære, at produktionen simpelthen ikke lønner sig. Det er set i det lys oplagt, at der bør sættes ind for at rette op på forholdene.

Unødigt kompliceret

Betydningen af at fjerne unødigt omfattende eller komplicerede krav med hensyn til byggevarers sikkerhed, der især belaster små og mellemstore byggevarerproducenter, gør sig meget mere gældende, som det netop er dem, der særligt ofte ændrer deres produkter og derfor også rammes særlig hårdt af krav om fornyet dokumentation og/eller afprøvning.

EU-lovgivningen for byggevarer bør i videst muligt omfang, hvor det skønnes forsvarligt, afskaffe krav om, at der kun kan påføres CE-mærke, hvis det pågældende produkt er fremstillet under overholdelse af en europæisk harmoniseret byggevarerstandard. Det bør være tilfældet for produkter i det omfang, det let kan påvises af fabrikanten, at produktet lever op til nogle enkle, væsentlige krav til byggevarers sikkerhed og holdbarhed, som det er muligt at udlede af diverse EU-dokumenter, der igennem årene er udarbejdet i relation til byggevaredirektivet med henblik på at tilgodese sikkerhedshensyn o.l..

Forskellige "sprog"

Det ville også kunne hjælpe betydeligt, hvis der blev gjort en indsats for, at landene kommer til at anvende "samme sprog" med hensyn til tekniske krav, ligesom en harmonisering af nationale byggevarereglementer ville kunne udgøre et stort fremskridt.

En sådan harmonisering kunne også gøre det af med krav i de såkaldte nationale annekser til de fælles europæiske konstruktionsnormer (eurocodes), der i nogle tilfælde går længere end rimeligt og nødvendigt under hensyntagen til forskelle mellem EU-landene med hensyn til klima, jordbundsforhold og geologi (jf. f.eks. jordskælvfare), og som i nogle tilfælde slet ikke tilgodeser sådanne forskelle, men slet og ret nationale traditioner – f.eks. med hensyn til dimensioner –, der ikke burde være til hinder for fri bevægelighed for byggevarer.

Sikring af fri handel over grænserne med byggevarer generes i øvrigt også af, at der i EU anvendes en række frivillige nationale kvalitetsmærker, som byggeriets rådgivere ofte traditionelt henviser til, når der skal indkøbes byggematerialer. Det

er der behov for at gøre noget ved, ligesom der er behov for at sikre en langt mere effektiv markedskontrol for at hindre, at byggevarer uretmæssigt er forsynet med CE-mærket.

Der er al mulig grund til at følge tilblivelsen af nye EU-regler for byggevarer med stor opmærksomhed og arbejde for, at reglerne for krav til byggevarer i EU bliver gjort væsentligt enklere og mere rationelle end i dag. Det er både i forbrugernes og virksomhedernes interesse og er derfor også en væsentlig samfundsinteresse.

22.01.08

Artiklen har også været bragt i Licitationen onsdag d. 6. februar 2008.